

ORDYNACJA WYBORCZA

wyborów Prezesa, Zarządu i Komisji Rewizyjnej Związku Miast Polskich
obowiązująca podczas Zgromadzenia Ogólnego w Poznaniu, 5-6 marca 2019

I. ZASADY OGÓLNE

1. Ordynacja określa zasady i tryb wyborów Prezesa, członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej Związku Miast Polskich przez Zgromadzenie Ogólne.
2. W wyborach uczestniczą delegaci miast polskich, których rady podjęły do dnia poprzedzającego rozpoczęcie obrad Zgromadzenia uchwałę o przystąpieniu do Związku i wydelegowały swego przedstawiciela.
3. Wybrany na Prezesa Związku albo członka Zarządu lub Komisji Rewizyjnej może być każdy spośród delegatów na Zgromadzenie Ogólne.
4. Każdemu delegatowi przysługuje – zgodnie z § 17 pkt.1 Statutu – w zależności od liczby mieszkańców reprezentowanego miasta następująca liczba głosów:
 - a) **4 głosy** - delegatowi miasta o liczbie mieszkańców powyżej 1.000.000,
 - b) **3 głosy** - delegatowi miasta o liczbie mieszkańców od 500.000 do 1.000.000,
 - c) **2 głosy** - delegatowi miasta o liczbie mieszkańców od 100.000 do 500.000,
 - d) **1 głos** - delegatowi miasta o liczbie mieszkańców poniżej 100.000.
5. Wybory są bezpośrednie i tajne.
6. Ordynacja zapewnia realizację zasady określonej w § 23 ust. 2 Statutu (składy organów Związku odzwierciedlają proporcje przynależności delegatów miast do ugrupowań politycznych i delegatów bezpartyjnych). Stwierdza się następujące grupy polityczne:
 - a) niezależni (bezpartyjni),
 - b) Centrolewica,
 - c) Koalicja Obywatelska,
 - d) Zjednoczona Prawica,
 - e) Ludowcy.

II. SPIS DELEGATÓW

7. Komisja Mandatowa sprawdza dostarczony delegatom przez Biuro Związku **co najmniej na tydzień przed rozpoczęciem obrad Zgromadzenia Ogólnego** spis delegatów, zawierający:
 - a) imię i nazwisko delegata,
 - b) wskazanie - zgodnie z jego deklaracją - udziału delegata w grupie politycznej,
 - c) nazwę reprezentowanego przezeń miasta,
 - d) liczbę mieszkańców miasta i liczbę głosów, którymi delegat dysponuje.
8. W przypadku braku deklaracji ze strony delegata zalicza się go do grupy politycznej wskazanej w wykazie kandydatów w wyborach samorządowych, opublikowanym przez PKW.
9. Przygotowany na podstawie deklaracji delegatów na Zgromadzenie Ogólne spis delegatów zawiera informację na temat łącznej liczby głosów osób, które zgłosiły akces do poszczególnych grup politycznych, wynikających z nich proporcji przynależności oraz podziału 25 miejsc w Zarządzie i 5 miejsc w Komisji Rewizyjnej. Przy podziale miejsc w organach Związku dokonuje się arytmetycznego zaokrąglenia do liczb całkowitych..
10. Podczas posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego, na którym dokonuje się wyborów lub wyborów uzupełniających, Komisja Mandatowa udostępnia spis delegatom. Każdy delegat może sprawdzić, czy znajduje się w spisie i czy liczba głosów, którymi dysponuje, jest prawidłowa. Zgodność tych danych ze stanem faktycznym delegat potwierdza własnoręcznym podpisem. Lista stanowi załącznik do protokołu z wyborów.
11. Przed rozpoczęciem głosowania Komisja sprawdza, czy nikt nie wnosi zastrzeżeń do danych zawartych w spisie. Zastrzeżenia wnosi się na piśmie do Komisji Mandatowej. Jeżeli nikt nie wnosi zastrzeżeń, Zgromadzenie przystępuje do wyborów. Jeżeli którykolwiek z delegatów wnosi zastrzeżenia do danych zawartych w spisie, Komisja Mandatowa przystępuje do sprawdzenia tych zastrzeżeń. W takim przypadku do wyborów można przystąpić dopiero po przyjęciu wyjaśnień Komisji.

III. ZGŁASZANIE KANDYDATÓW

12. Zamiar kandydowania na Prezesa Związku, do Zarządu lub Komisji Rewizyjnej delegaci zgłaszają do Komisji Skrutacyjnej, podając swoje imię i nazwisko, nazwę reprezentowanego miasta, funkcje pełnione w organach miasta **oraz przynależność do grupy politycznej**. Karty zgłoszenia kandydata otrzymuje się od Komisji Mandatowej.
13. Zgłoszenia kandydata może dokonać także inny delegat **w imieniu grupy politycznej**. Wówczas do zgłoszenia musi być dołączone pisemne oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie.
14. Komisja Skrutacyjna dokonuje rejestracji kandydata na liście kandydatów do wskazanego w zgłoszeniu organu Związku, w kolejności zgłoszeń.

IV. KAMPANIA WYBORCZA

15. Przed wyborami każdy z kandydatów dysponuje czasem na autoprezentację i na odpowiedzi na pytania delegatów. Czas ten wynosi:
 - a) dla kandydatów na Prezesa Związku – do 15 minut,
 - b) dla kandydatów do Zarządu i Komisji Rewizyjnej – do 5 minut.

V. LICZEBNOŚĆ ORGANÓW ZWIĄZKU

16. Zarząd liczy, łącznie z Prezesem, 25 członków. Komisja Rewizyjna liczy 5 osób.

VI. KARTY DO GŁOSOWANIA

17. Na kartach do głosowania umieszcza się w porządku alfabetycznym imiona i nazwiska zarejestrowanych kandydatów z podaniem miasta i pełnionych w organach miasta funkcji, **z podziałem na grupy polityczne, zawierającym wskazanie liczby mandatów przypadających danej grupie politycznej**.
18. Kartę do głosowania opatruje się pieczęcią Związku.

VII. GŁOSOWANIE

19. Delegat otrzymuje tyle kart do głosowania, iloma głosami dysponuje, zgodnie z pkt. 4.
20. Komisja Skrutacyjna ~~do głosowań tajnych~~ wydaje delegatom karty do głosowania. Odbiór kart delegat potwierdza własnoręcznym podpisem na arkuszu spisu delegatów.
21. Przy odbiorze kart do głosowania delegat okazuje Komisji mandat delegata, na którym Komisja dokonuje adnotacji stwierdzającej wydanie kart do danego głosowania tajnego.
22. Po otrzymaniu kart delegat przystępuje do głosowania. **Głosowanie odbywa się poprzez zaznaczenie znakiem X w kratce obok nazwiska maksymalnie takiej liczby kandydatów, ile wynosi liczba mandatów do obsadzenia w każdej z grup politycznych**.
23. Głosowanie odbywa się przez wrzucenie kart do głosowania do urny zabezpieczonej przez Komisję Skrutacyjną. Głosowanie kończy przewodniczący Komisji, który po stwierdzeniu, że wszyscy obecni oddali głosy, ogłasza zakończenie głosowania.
24. Głosowania przerywać nie wolno. W razie okoliczności uniemożliwiających jego kontynuowanie Komisja może je odroczyć do chwili ustania tych okoliczności. W takim przypadku Komisja oddaje urnę na przechowanie przewodniczącemu Komisji. Po podjęciu głosowania Komisja Skrutacyjna stwierdza, czy pieczęcie nie zostały naruszone.

VIII. USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA I WYBORÓW

25. Ustalenie wyników głosowania następuje niezwłocznie po zakończeniu głosowania.
26. Na podstawie adnotacji w spisie delegatów Komisja Skrutacyjna ustala liczbę wydanych kart do głosowania. Następnie przewodniczący otwiera w obecności wszystkich członków Komisji urnę, po czym przelicza się znajdujące się w niej karty, ustalając liczbę oddanych głosów.

27. Następnie Komisja ustala liczbę ważnie oddanych głosów. Głos uważa się za nieważny, gdy na karcie pozostawione są nazwiska większej liczby kandydatów, niż wynosi liczba miejsc do obsadzenia **w którejkolwiek z grup politycznych**.
28. Następnie Komisja oblicza liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów.
29. Komisja sporządza protokół z głosowania i wyborów, zawierający dane o liczbie:
 - a) osób uprawnionych do głosowania,
 - b) osób uczestniczących w głosowaniu (którym wydano karty),
 - c) wydanych kart do głosowania,
 - d) głosów oddanych, ważnych i nieważnych,
 - e) głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów.
30. Za wybranego na Prezesa Związku uważa się tego spośród kandydatów, który uzyskał największą liczbę i jednocześnie bezwzględną większość ważnie oddanych głosów.
31. Za wybranych w wyborach do Zarządu i Komisji Rewizyjnej uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów, w liczbie równej liczbie pozostających do obsadzenia mandatów (w wyborach do Zarządu wymagana jest bezwzględna większość ważnych głosów - § 22 ust. 3 Statutu; w wyborach do Komisji Rewizyjnej wystarczy zwykła większość).
32. Niezwłocznie po zakończeniu czynności określonych w pkt. 26-29 Komisja ogłasza wyniki wyborów - listę osób wybranych na Prezesa, do Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
33. W przypadku nierozstrzygnięcia obsady funkcji Prezesa albo przynajmniej jednego mandatu członka Zarządu lub Komisji Rewizyjnej następuje druga tura wyborów, do której przechodzi tylu spośród kandydatów, ilu otrzymało kolejno największe liczby głosów w pierwszej turze, ile wynosi dwukrotność liczby mandatów pozostających wciąż do obsadzenia. W przypadku braku rozstrzygnięcia także w drugiej turze, do tury trzeciej przechodzi tylu spośród kandydatów, ilu otrzymało kolejno największe liczby głosów, ile wynosi liczba miejsc nadal pozostających do obsadzenia. Nierozstrzygnięcie wyborów w trzeciej turze oznacza zakończenie wyborów bez obsadzenia miejsc nieobsadzonych w turze I i II.
34. Niezwłocznie po sporządzeniu i podpisaniu przez Komisję Skrutacyjną protokołu podaje się do wiadomości delegatów.

wyciąg ze Statutu ZMP:

§ 23. Zarząd

1. Zarząd Związku składa się z 9 do 25 członków wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne w bezpośrednich i tajnych wyborach na okres pięcioletniej kadencji spośród członków Zgromadzenia.
2. Skład Zarządu odzwierciedla proporcje przynależności delegatów miast do Zgromadzenia Ogólnego do ugrupowań politycznych i delegatów bezpartyjnych.
3. Kadencję Zarządu kończy sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i złożony przez nią wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorium. Absolutoryjno-wyborcze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego powinno się odbyć w ciągu 3 miesięcy po rozpoczęciu nowej kadencji organów miast.
4. Szczegółowy tryb wyboru Zarządu, z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust.2, określa ordynacja wyborcza, o której mowa w § 18 pkt.2 i § 29 pkt.5 Statutu.

§ 38. Komisja Rewizyjna

1. Zgromadzenie Ogólne wybiera na okres kadencji Komisję Rewizyjną w składzie 5 osób. Przepis § 23 ust.2 i 4 stosuje się odpowiednio.

UZASADNIENIE

Proponowana ordynacja wyborcza realizuje wprowadzoną na ostatnim Zgromadzeniu Ogólnym w Żywcu do Statutu zasadę, która obowiązywała w Związku nieformalnie od 1999 roku. Oznaczała ona w praktyce wybory kurialne - głosowano w zdecydowanej większości na kandydatów zgłaszanych przez poszczególne grupy polityczne dokładnie w tej liczbie, która przypadła każdej z nich, proporcjonalnie do procentowego udziału w pełnym składzie Zgromadzenia Ogólnego.

Reguła ta była przestrzegana we wszystkich wyborach przeprowadzanych przez Zgromadzenie Ogólne Związku aż do marca 2017 roku, gdy podczas wyborów uzupełniających w Serocku została złamana. Spowodowało to wystąpienie kilku miast ze Związku. Wówczas zgłoszono postulat zapisania tej zasady w Statucie Związku, co nastąpiło podczas obrad Zgromadzenia Ogólnego w Żywcu, w marcu 2018 r.

W związku z tym proponujemy przyjęcie następujących rozwiązań w ordynacji wyborczej:

1. Grupy polityczne ustala się na podstawie wyników wyborów w miastach członkowskich Związku, oraz deklaracji delegatów do Zgromadzenia Ogólnego. Grupa winna liczyć co najmniej 7 delegatów, gdyż wówczas po zaokrągleniu (ok. 325/25) mogłaby liczyć na 1 miejsce w Zarządzie.

2. Przynależność delegata do grupy politycznej ustala się na podstawie deklaracji delegata. W przypadku niewypełnienia tej rubryki albo nienadesłania deklaracji przynależność delegata do grupy politycznej ustala się na podstawie wykazu kandydatów w wyborach samorządowych w 2018 roku, opublikowanego przez PKW.

3. Po ustaleniu pełnego spisu delegatów oblicza się procentowy udział każdej z grup politycznych w Zgromadzeniu Ogólnym (obecnie ok. 325 głosów). Dokładnie według tej samej proporcji procentowej dzieli się liczbę miejsc w Zarządzie (obecnie 25), dokonując niezbędnych zaokrągleń arytmetycznych. Dane te są udostępniane wszystkim delegatom miast przed przybyciem na posiedzenia grup politycznych przed obradami Zgromadzenia Ogólnego, po ich zatwierdzeniu przez ustępujący Zarząd Związku.

4. Miejsca w Komisji Rewizyjnej (5 osób) przydziela się po jednym dla każdej z pięciu grup politycznych. Przy takiej liczebności Komisji nie da się przydzielić tych miejsc proporcjonalnie, gdyż mogłoby to oznaczać wyeliminowanie z Komisji przedstawicieli niektórych grup. Intencją przeważającą wśród miast członkowskich było dotąd zawsze możliwe odpolitycznienie organów Związku na okres całej kadencji. Wydaje się, że zapewnienie obecności przedstawiciela każdej grupy politycznej w Komisji Rewizyjnej jest zgodne z tą intencją samorządowców z naszych miast członkowskich.

Poznań, 4 stycznia 2019 r.

UWAGA: w tekście projektu ordynacji **kolorem czerwonym** zaznaczono **zmiany** w stosunku do ordynacji obowiązującej na poprzednich Zgromadzeniach Ogólnych, wprowadzone w związku ze zmianami w Statucie ZMP.